

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Geografia społeczno-ekonomiczna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Geografia Specjalność EKOLOGIA MIASTA Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 07GRFEMS.12KP.05894.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe podstawowe
Koordynator zajęć	Urszula Kaczmarek	
Prowadzący zajęcia	Urszula Kaczmarek, Małgorzata Polna	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 45, Egzamin • Laboratorium: 45, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 6

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Pokazanie współczesnych zjawisk i procesów społeczno-gospodarczych na świecie w ich zróżnicowaniu przestrzennym z uwzględnieniem ich ewolucji oraz najnowszych koncepcji i teorii rozwoju społecznego i gospodarczego
C2	Zapoznanie studentów z geograficznymi metodami analiz społeczno-ekonomicznych

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna i rozumie przedmiot i podmiot badań geografii społeczno-ekonomicznej oraz wskazać jej subdyscypliny wraz z rodzajami ujęć przestrzennych	GRF_K1_W01, GRF_K1_W02	Egzamin pisemny
W2	Zna główne teorie i koncepcje geografii społeczno-ekonomicznej	GRF_K1_W02, GRF_K1_W06	Egzamin pisemny, Projekt
W3	Zna mechanizmy rządzące rozwojem społeczno-gospodarczym oraz identyfikować czynniki zmian społeczno-gospodarczych w różnych skalach przestrzennych	GRF_K1_W04, GRF_K1_W12, GRF_K1_W15	Egzamin pisemny, Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi znajdować i wykorzystywać różnorodne źródła danych i informacji geograficznych, ze szczególnym uwzględnieniem statystyki krajowej i międzynarodowej	GRF_K1_U01, GRF_K1_U02, GRF_K1_U04, GRF_K1_U14	Projekt
U2	Potrafi analizować uwarunkowania lokalizacji działalności gospodarczej oraz zmiany w strukturze gospodarki w różnych skalach przestrzennych	GRF_K1_U03, GRF_K1_U04, GRF_K1_U08, GRF_K1_U09	Egzamin pisemny, Projekt
U3	Potrafi wykorzystywać metody kartografii społeczno-ekonomicznej	GRF_K1_U03, GRF_K1_U04	Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	rozwija tolerancję światopoglądową, myślenie globalne i lokalne, postawy proekologiczne, prospołeczne. Kształtuje postawy i wartości, które mogą prowadzić ich do etycznych i odpowiedzialnych wyborów i działań w środowisku geograficznym i społecznym. Jednocześnie rozwija swoją kreatywność, aby pomóc ludzkości w prowadzeniu ku lepszej przyszłości	GRF_K1_K01, GRF_K1_K04	Egzamin pisemny, Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do geografii społeczno-ekonomicznej. Przedmiot, podmiot, ujęcia przestrzenne, podział na subdyscypliny, źródła informacji.	W1, U1	Wykład, Laboratorium
2.	Współczesne struktury terytorialno-polityczne. Mapa polityczna świata i jej zmiany, status polityczny państw i terytoriów, siła polityczna państw.	W2, W3, U1, U3, K1	Wykład, Laboratorium
3.	Ziemie niczyje, podział mórz i oceanów.	W2, W3, U2, K1	Wykład
4.	Integracja międzynarodowa. Koncepcje integracji, przesłanki i podstawowe formy. Typy organizacji globalnych i regionalnych. Integracja europejska. Współpraca zagraniczna samorządów ("Mała integracja").	W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Laboratorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Procesy dezintegracji. Źródła i obszary konfliktów (gł. terytorialnych), zagrożenia pozapaństwowe, w tym terroryzm na świecie.	W1, W2, W3, K1	Wykład
6.	Procesy i zjawiska demograficzne. Przyrost naturalny i struktury demograficzne na świecie. Koncepcja I i II przejścia demograficznego. Społeczeństwa ponowoczesne demograficznie.	W2, W3, U1, U2, U3, K1	Wykład, Laboratorium
7.	Migracje ludności. Teorie migracji, klasyfikacja migracji, wielkie strumienie migracyjne, współczesne migracje zarobkowe, uchodźstwo, skutki migracji.	W2, W3, U1, U3, K1	Wykład, Laboratorium
8.	Kobieta we współczesnym świecie. Pozycja kobiety w gospodarce i życiu społecznym, wskaźnik równości płci i jego zróżnicowanie na świecie.	W2, U1, K1	Wykład
9.	Procesy urbanizacji. Pojęcie i fazy urbanizacji, urbanizacja demograficzna, funkcjonalna i przestrzenna. Przesłanki, przebieg i skutki urbanizacji w zróżnicowaniu geograficznym (hiperurbanizacja, suburbanizacja, dezurbanizacja, reurbanizacja).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1	Wykład, Laboratorium
10.	Procesy globalizacji gospodarki. Przesłanki, aspekty globalizacji działalności gospodarczej. Przedsiębiorstwa globalne i ich ekspansja terytorialna. Skutki globalizacji wg poziomu rozwoju społ.-gospodarczego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1	Wykład, Laboratorium
11.	Struktura przestrzenna i funkcjonowanie gospodarki na przykładzie wybranych branż produkcyjnych i usługowych.	W2, W3, U1, U2, U3, K1	Wykład, Laboratorium
12.	Zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego na świecie w ujęciu krajowym i regionalnym. Mierniki poziomu rozwoju, typologia krajów wg poziomu rozwoju. Działania na rzecz zmniejszania poziomu rozwoju, pomoc gospodarcza i społeczna krajom ubogim, polityka regionalna w Unii Europejskiej.	W2, W3, U1, U3, K1	Wykład, Laboratorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Laboratorium	Metoda ćwiczeniowa, Metoda aktywizująca - technika analizy SWOT

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Na końcową ocenę składa się wynik uzyskany na egzaminie pisemnym (100% oceny końcowej). Skala ocen: bardzo dobry (bdb; 5,0) – od 90% punktów, dobry plus (db plus; 4,5) – od 80% punktów, dobry (db; 4,0) – od 70% punktów, dostateczny plus (dst plus; 3,5) – od 60% punktów, dostateczny (dst; 3,0) – od 50% punktów, niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Laboratorium	Na końcową ocenę składa się wynik uzyskany z projektu. W ramach projektu należy wykonać opracowanie nt. "Charakterystyka społeczno-ekonomiczna wybranego kraju". Skala ocen: Bardzo dobry (bdb, 5,0) - od 90% punktów, Dobry plus (db plus, 4,5) - od 80% punktów, Dobry (db, 4,0) - od 70% punktów, Dostateczny plus (dst plus, 3,5) - od 60% punktów, Dostateczny (dst, 3,0) - od 50% punktów, Niedostateczny (ndst, 2,0) - poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Podstawy geografii społeczno-ekonomicznej świata, 2018. Bogusław Luchter, Jerzy Wrona (red.). Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego

Dodatkowa

1. Fierla I., 2005. Geografia gospodarcza świata. PWE Warszawa
2. Kaczmarek T. i in. 2000. Ludność świata. Wielka encyklopedia świata. Wydawnictwo Kurpisz. Poznań.
3. Ziemia. Człowiek i gospodarka (red. T. Stryjakiewicz). Wydawnictwo Kurpisz. Poznań

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	45
Laboratorium	45
Przygotowanie do egzaminu	30
Przygotowanie pracy pisemnej	50
Czytanie wskazanej literatury	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 180
Liczba punktów ECTS	ECTS 6

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GRF_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych
GRF_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do działań indywidualnych i społecznych na rzecz zachowania równowagi ekologicznej i ochrony zasobów Ziemi
GRF_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wybierać i stosować różnorodne metody pozyskiwania, gromadzenia, analizy i prezentacji danych dotyczących środowiska geograficznego
GRF_K1_U02	Absolwent/ka potrafi wykorzystać techniki informatyczne oraz stosować matematykę i statystykę do analizy danych
GRF_K1_U03	Absolwent/ka potrafi analizować mapy i inne opracowania graficzne oraz wykorzystać pozyskane informacje do wykonania prezentacji wizualnych
GRF_K1_U04	Absolwent/ka potrafi opracowywać mapy, nanosząc na nie zaobserwowane elementy środowiska geograficznego oraz procesy w nim zachodzące
GRF_K1_U08	Absolwent/ka potrafi formułować i analizować problemy dotyczące zmian środowiska geograficznego i sytuacji społeczno-gospodarczej w skali lokalnej, regionalnej i globalnej na podstawie różnych źródeł informacji
GRF_K1_U09	Absolwent/ka potrafi analizować uwarunkowania lokalizacji działalności gospodarczej oraz zmiany w strukturze gospodarki w różnych skalach przestrzennych
GRF_K1_U14	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać specjalistyczne oprogramowanie służące do pozyskiwania, przetwarzania i interpretacji danych o środowisku geograficznym
GRF_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę geografii, jej genezę i rozwój, a także zna jej strukturę wewnętrzną, przedmiot i metody badań; oraz zna miejsce geografii w systemie nauk i jej powiązania z innymi naukami
GRF_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym pojęcia z zakresu geografii i koncepcje dotyczące zróżnicowania przestrzennego zjawisk na powierzchni Ziemi
GRF_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym procesy i zjawiska zachodzące w obrębie podsystemów środowiska geograficznego oraz ma wiedzę niezbędną do ich zrozumienia z zakresu innych nauk pomocniczych (w tym fizyki, chemii, astronomii, ekonomii i socjologii)
GRF_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie zróżnicowanie społeczno-kulturowe, gospodarcze i polityczne świata w kontekście różnych dróg rozwoju krajów i regionów, zachodzących procesów integracji i globalizacji oraz uwarunkowań środowiska przyrodniczego
GRF_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie zróżnicowanie przestrzenne głównych sfer gospodarki: rolnictwa, przemysłu, usług i komunikacji oraz metody opisu ich struktur i procesów w nich zachodzących, w powiązaniu z uwarunkowaniami przyrodniczymi i w kontekście zmian społeczno- kulturowych oraz gospodarczych, w tym globalizacji i integracji
GRF_K1_W15	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody, narzędzia i techniki pozyskiwania, gromadzenia, weryfikacji, przetwarzania i prezentacji danych geograficznych